

Foto: Fagpress/Mikael Hjuler

Når bare vi må passe vort arbejde...

Narko: "Slugere" bliver oftere og oftere pågrebet af tolderne i Københavns Lufthavn - og med det rette udstyr og ressourcerne til en målrettet indsats, mener tolderne, de kunne afsløre meget mere narkotika i lufthavnen. Strategien er at sætte målrettet ind på baggrund af risikoanalyser, så det ikke er de almindelige rejsende, der mærker toldernes arbejde.

Der var noget, der ikke helt hang sammen. En enlig, ung kvinde fra et vestafrikansk land, 22 år og uden fast arbejde, køber en flybillet til Danmark, hvor hun alene skal holde ferie i en uge, inden hun rejser hjem igen.

Der kunne være mange gode forklaringer - men da tolderne i Kastrup Lufthavn, som havde spottet hende gennem deres analyser af de rejsende, tog imod ved ankomsten og fik kvinden til at afgive en urinprøve, kom de hurtigt på sporet af den egentlige forklaring. Og da kvinden efter toiletbesøg havde afleveret små indkapslede pakker med i alt 1,06 kg kokain, som med livet som indsats havde været den barske tur gennem mave og tarm, var der kun én forklaring tilbage: Hun var "sluger" - en narkokurer, som inden rejsen havde slugt de små indkapslede pakker og nu skulle have afleveret dem til en modtager her i landet.

Den slags "slugere" - oftest fra et vestafri-

kansk land - er tolderne i lufthavnen oftere og oftere udsat for. Flere gange om måneden er ikke unormalt. Siden 11. september-angrebet, med de langt skrappe sikkerhedsforanstaltninger, der blev indført i lufthavnene, har narkobagmændene fundet nye veje til at få stoffet frem - og her anvendes "slugere" i stigende grad.

"Det vestafrikanske netværk sidder på en stor del af narkomarkedet i Norden - og tolderne i Danmark, Norge og Sverige arbejder tæt sammen for at afsløre smuglerne", fortæller Axel Grønkjær, som er faglig koordinator i smuglergruppen ved Skattecenter København i lufthavnen.

Ved hjælp af data fra flyselskabernes systemer og tip fra tolderne i andre europæiske lande, foretager tolderne i lufthavnen en risikoanalyse, så de kan sætte en målrettet kontrol ind mod de rejsende og flyafgange, hvor der er størst chance for at finde smuglere. En analysemodel, der løbende bliver udviklet og tilpasset, så de begrænsede ressourcer til kontrol bliver sat ind de rigtige steder.

Afsløringer skal tælle

I dag bruger tolderne en urintest, når de har fået fat i en rejsende, der er mistænkt for at være "sluger", men den metode er ikke særlig

sikker. Er personen f.eks. selv stofmisbruger, vil urintesten være positiv - også selvom vedkommende ikke er narkokurer.

Tolderne har derfor et stort ønske om, at de kunne få lov til at anskaffe en bodyscanner til lufthavnen. Den kan scanne en person helt uden risiko for den, der bliver scannet - men leverer samtidig et hurtigt og effektivt skærm-billede af, om der er tale om en "sluger". Med scanneren ville tolderne også have et meget mere effektivt redskab, når de skal overgive sagen til politiet, som ind i mellem kan være lidt vanskelige at få til at tage sagen, når det kun er på baggrund af en urintest.

Det er dog ikke alle smuglere, som tolderne vælger at afsløre i lufthavnen. I samarbejde med politiet får smuglerne ind i mellem lov til at komme ind i landet med narkoen som en "kontrolleret leverance". Målet i de tilfælde er ikke blot at beslaglægge narkotikaen og straffe smugleren, men også at afsløre den organisation, der skal tage mod narkotikaen i Danmark eller i et andet land, hvis narkoen blot er i transit gennem Danmark.

Derfor er tolderne indblandet i afsløring af langt mere narkotika, end det der bliver beslaglagt i lufthavnen.

"Men i Lisy skal vi kun registrere, hvad vi beslaglægger. Vi burde i stedet blive målt på, hvad vi afslører", mener Axel - som tilføjer, at politiet faktisk kan takke tolderne for deres indsats i forbindelse med en stor del af de beslaglæggelser, der fremgår af politiets narkotikastatistik. Noget politiet blot ofte "glemmer", når de informerer om beslaglæggelsen - og det betyder så igen, at det er politiet og ikke SKAT, der får tilført ressourcer til narkotikabekæmpelse.

"Vi ønsker at registrere det, som vi har været med til at afsløre, og jeg er nu blevet bedt om at beskrive det, så det kan blive taget op til overvejelse i SKAT", fortæller Axel.

Sikkerhed og sundhed

Afsløringen af "slugere" er dog kun en lille del af Axels job i lufthavnen. Med sin trofaste makker Chili - en tre år gammel field trial cocker spaniel med et vindende væsen, der signalerer alt andet end narkohund - foregår meget af hans arbejde bag kulisserne. Ganske vist bliver de ind i mellem synlige, når de laver kontrol i gaten af ankomne passagerer, hvor risikoanalysen siger, der måske er noget at hente, men det meste af jobbet med narkohundene foregår skjult og uden gene for passagererne. Det

kan f.eks. være ved bagagehåndteringen, hvor de ankomne kufferter bliver kontrolleret samtidig med, de bliver lagt på båndet. Markerer hunden på en kuffert, er det kun den pågældende rejsende, der bliver udtaget til nærmere kontrol.

Det kan også være i lufthavnens fragtområde, hvor vareforsendelser bliver kontrolleret. Her bliver der også ind i mellem fundet narkotika - men ofte er det varemærkeforfalskede varer, der bliver afsløret i forbindelse med kontrollen. Varer, der krænker producenternes rettigheder - men som ikke mindst også kan udgøre en risiko for modtagernes sikkerhed og sundhed.

"Prioriteringen i kontrolen er i dag først og fremmest rettet mod sikkerhed og sundhed", understreger Axel - og afslører effektivt opfattelsen af, at toldereren er ham, der nidkært vogter, at hr. og fru Jensen ikke har en stang cigaretter eller en flaske spiritus for meget med hjem fra ferien.

"Er det inden for EU, kan du jo næsten ikke slæbe det, du lovligt må have med", tilføjer Axel. Når det gælder cigaretter og spiritus målrettes indsatsen derfor mod det erhvervsmæssige eller systematiske smugleri.

Lov til at passe arbejdet

"Vores kontrolindsats er i dag målrettet sundhed og sikkerhed. Vi er en del af EU's grænsekontrol - og vi er derfor nødt til at tilpasse os den strategi, der udstikkes fra EU på toldområdet. Når vi ser bort fra de almindelige rejsende, som vores kontrolindsats ikke er rettet imod, ja så findes de fleste af vores "kunder" - det organiserede, erhvervsmæssige smugleri - i det røde felt, hvor information ikke gør nogen forskel. Tæt samarbejde med toldmyndighederne i vore nabolande, en målrettet analyse og en effektiv kontrolindsats er derfor ofte de eneste redskaber, der dur", siger Axel.

Smuglerikontrolten opererer som en task force, der altid skal være klar til at rykke ud. Derfor appellerer Axel også til, at smuglerikontrolten ikke bliver pålagt faste opgaver som f.eks. ekspeditionsopgaver.

"Det betyder nemlig, at vi bliver fastlåst og ikke kan rykke ud, når vi får et tip, eller vi selv har analyseret os frem til, at en narkokurer er på vej med et fly til Kastrup. Så kan man ikke gøre noget, hvis man sidder fastlåst i en toldekspedition. En smuglerikontrol kan og må ikke pålægges faste opgaver", slutter Axel Grønkjær.

Signalforvirring

Tolderne i Københavns Lufthavn har naturligvis fået nye uniformsmærker, der signalerer, at de kommer fra SKAT men arbejder med TOLD. Eller rettere - er på vej til at få det.

For der var ikke penge til at indføre de nye uniformer på én gang for alle medarbejderne. Derfor kan man i dag møde toldere med de nye uniformsmærker fra SKAT, som arbejder sammen med toldere med de gamle uniformsmærker fra ToldSkat.

Men det er alene et spørgsmål om at spare penge - og at de gamle uniformsgenstande naturligvis skal slides op, inden tolderne får nye.

"Når et stort privat firma fusionerer, skifter man det hele på én gang. Men i SKAT har man valgt at sige, man skifter løbende - og det kan altså tage lang tid", siger Claus Larsen.

Det ses også på de uniformsbukser, som tolderne har på. På nogle er refleksstriberne hvide - på andre gule. På nogle er der to refleksstriber - på andre kun én.

Så der er vel ikke noget at sige til, at det bl.a. har betydet bemærkninger og spørgsmål fra de rejsende - om tolderne med to striber er højere i graderne end dem med en!

ole

Fotos: Bg press/Mikael Hjulær